

На основу члана 57.став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл.гласник РС " бр. 55/2013) и члана 58. Статута Електротехничке школе „Раде Кончар " Школски одбор је на својој седници дана 15.09.2016.године донео

ПРАВИЛНИК О ОРГАНИЗАЦИЈИ И ПОЛАГАЊУ МАТУРСКОГ ИСПИТА У ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКОЈ ШКОЛИ „РАДЕ КОНЧАР "

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се утврђује организација, начин полагања матурског испита, садржај, рокови, правна заштита ученика у вези са полагањем испита и евиденција о испитима у Електротехничкој школи „Раде Кончар" у Београду (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Након завршетка школовања редовни и ванредни ученици који су позитивно оцењени из свих предмета полажу матурски испит за стицање четворогодишњег средњег стручног образовања на образовним профилима за које је школа верификована:

- Електротехничар за термичке и расхладне уређаје
- Електротехничар енергетике
- Електротехничар процесног управљања
- Електротехничар за електронику на возилима¹
- Електротехничар за електронику на возилима²
- Електротехничар електронике
- Електротехничар мултимедија-оглед.
- Електротехничар рачунара
- Електротехничаринформационих технологија-оглед³

Матурским испитом утврђује се зрелост и оспособљеност ученика за укључивање у рад и обављање послова занимања обухваћених образовним профилем као и за наставак школовања.

---

¹Генерација уписана у први разред школске 2013/2014.године – образовни профил који је прешао у редован систем али ради по НПП огледа.

²Генерација уписана у први разред школске 2014/2015.године- матурски испит у поступку израде

³Матурски испит у поступку израде.

Члан 3.

Редован ученик полаже матурски испит у школи у два редовна рока: у јунском и августовском испитном року.

Члан 4.

Ученик који је упућен на полагање разредног испита, уколико исти положи, стиче право на полагање матурског испита у истом испитном року.

Ученик који је упућен на полагање поправног испита, уколико исти положи, стиче право на полагање матурског испита у августовском испитном року.

Ученик који не положи матурски испит или део испита у јунском испитном року има право да поново приступи полагању истих у августовском испитном року.

Ученик завршног разреда који не положи матурски испит или и поправни и матурски испит у августовском року, завршава започето образовање у истој школи у својству ванредног ученика полагањем испита уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди школа.

Директор школе је обавезан да први рок за полагање испита одреди до краја октобра текуће године.

Члан 5.

Термине полагања матурског испита утврђује наставничко веће календаром образовно-васпитног рада за текућу школску годину.

Председник испитног одбора је дужан да распоред полагања матурских испита огласи на огласној табли школе, најкасније седам дана пре почетка матурских испита за сваки испитни рок.

II ИСПИТНИ ОДБОР И ИСПИТНЕ КОМИСИЈЕ

Члан 6.

За спровођење матурског испита директор школе писменом одлуком формира испитни одбор.

Председник испитног одбора је директор школе, или лице које директор писмено овласти да спроведе матурски испит. То лице може бити и секретар испитног одбора.

Члан 7.

Матурски испит спроводи комисија од три члана од којих су најмање два стручна за предмет. Испитивач је увек наставник који је ученицима предавао предмет (који је изабран као изборни или је из њега матурски рад) у години када су слушали исти. У испитној комисији, која оцењује писмени рад из српског језика и књижевности, сва три члана су стручна за предмет.

Ако школа нема довољан број стручњака за одговарајући предмет, може да ангажује, као чланове испитних комисија, стручњаке из других школа. У испитну комисију за огледна одељења обавезно се ангажује стручно лице за одговарајућу област из предузећа или установа у својству члана .

Испитне комисије формирају се за:

1. српски језик и књижевност,
2. изборне предмете,
3. израду и одбрану матурског рада.

Испитну комисију чине:

1. испитивач, који је уједно и председник комисије,
2. стални члан (обавезно стручан за предмет из кога је испит) и
3. стални члан (може и не мора да буде стручан за предмет из кога је испит, али мора да буде члан одељенског већа) који попуњава записник на испиту

Број комисија утврђује се на основу броја пријављених кандидата.

Члан 8.

Испитни одбор обавља следеће послове:

- евидентира ученике за полагање матурских испита
- утврђује који од пријављених ученика испуњава услове за полагање матурских испита,
- утврђује распоред полагања матурског испита;
- утврђује и евидентира теме за писмени задатак из српског језика и књижевности;
- одређује наставнике који ће дежурати за време писменог задатка из српског језика;
- утврђују испуњеност услова за полагање одбране матурског практичног рада појединачно за сваког ученика;
- прати остваривање појединих делова испита и утврђује регуларност матурског испита у целини;

- утврђује оцене делова испита и општи успех на матурском испиту за сваког ученика;
- утврђује коначну оцену из предмета, у случају да чланови испитне комисије нису саглашени око оцене и
- одобрава накнадно полагање матурског испита или дела испита ученику који је из оправданих разлога био спречен да присуствује полагању матурског испита или дела матурског испита у текућем испитном року.

Испитни одбор сачињавају:

- председник,
- секретар и
- чланови испитних комисија.

За секретара испитног одбора директор школе именује организатора практичне наставе. Чланови испитног одбора и секретар испитног одбора именују се за једну школску годину.

Члан 9.

Секретар испитног одбора обавља следеће послове:

- сачињава спискове пријављених ученика и формира предлог група за полагање делова матурског испита;
- предлаже састав комисија за полагање појединих делова испита ;
- предлаже календар полагања испита у складу са годишњим планом рада школе ;
- брине о благовременом спровођењу свих задатака стручних већа и комисија као и одлука Наставничког већа и испитног одбора ;
- контролише усклађеност пријаве за полагање матурског испита са раније датом изјавом;
- проверава припрему потребног броја записника за полагање испита и њихово достављање комисијама ;
- води записник испитног одбора ;
- подноси извештај испитном одбору о обављеним матурским испитима и постигнутим резултатима;
- организује достављање потребних података одељењским старешинама после утврђивања резултата испита на испитном одбору ради уноса у матичне књиге .

Члан 10.

Чланови испитног одбора и испитне комисије не могу, пре званичног саопштења, да дају никаква обавештења, нити да саопштавају одлуку испитног одбора, односно испитне комисије.

Члан 11.

Председник испитне комисије одговоран је за законитост спровођења матурског испита и обавља следеће послове:

- прима спискове и записнике за полагање матурског испита ученика, од секретара испитног одбора,
- заједно са члановима комисије утврђује исправност и број испитних цедуља;
- врши пријем и дистрибуцију члановима испитне комисије, елабората и матурских практичних радова од ученика ;
- извештава испитни одбор о испуњености услова за полагање испита појединачно за сваког ученика;
- пре почетка испита дужан је да упозна ученике о њиховим правима и обавезама за време полагања испита ;
- после обављеног испита доставља исти дан исправно попуњен записник за сваког ученика секретару испитног одбора .

III ПРИЈАВЉИВАЊЕ, САДРЖАЈ, НАЧИН И ПОСТУПАК ПОЛАГАЊА МАТУРСКОГ ИСПИТА

Пријава испита

Члан 12.

Ученици предају попуњене изјаве за матурски испит, до краја фебруара текуће школске године, уз претходни договор са предметним наставницима, секретару испитног одбора (организатору практичне наставе).

На основу предатих изјава, ученици попуњавају пријаве аодељењске старешине матурских одељења записнике за матурски испит и предају референту за ученичка питања у школи, према календару за текућу школску годину.

Ученик који полаже матурски испит у пријави наводи назив матурског рада ,назив предмета из кога је одабрао тему иназив изборног предмета (у складу са раније датом писменом изјавом).

Уз пријаву, потребна документација је :

- оригинал сведочанства о завршеним разредима средње школе
- оригинал извод из матичне књиге рођених .

Документација из става 4. овог члана налази се код одељењског старешине.

Рокови за пријаву

Члан 13.

Наставничко веће одређује време подношења пријаве, календаром образовно-васпитног рада и о томе благовремено обавештава ученике, истицањем обавештења на огласној табли школе.

У јунском испитном року матурски испити могу да почну најкасније две недеље по завршетку наставе, а завршавају се најкасније до 20. јуна, а у августовском року до 30. августа текуће школске године.

Школа организује припремну наставу за ученике завршних разреда ради припреме за полагање матурског испита у обиму од најмање 5% од укупног годишњег броја часова из предмета из којих се полаже матурски испит. Распоред одржавања припремне наставе, односно, укупан број часова припремне наставе по предметима, одељењима, име наставника као и начин извођења исте школа утврђује календаром матурског испита.

О времену, месту и саставу комисија за полагање испита, ученици се обавештавају најкасније 5 дана пре почетка испита истицањем обавештења на огласној табли и сајту школе.

Члан 14.

Пријављивање ученика за полагање матурског испита у јунском испитном року врши се у року од 24 часа по одржаним седницама одељењског већа на којима је утврђен успех ученика четвртог разреда.

Ученику који се пријавио да полаже матурски испит, а био је спречен, из оправданих разлога, да приступи полагању матурског испита у целини или поједином делу, што доказује писмено, испитни одбор може да одобри полагање и ван редовних рокова, у роковима које одреди директор школе.

Ученик може да одустане од полагања матурског испита три дана пре почетка матурског испита, о чему писмено обавештава испитни одбор.

Ученик или родитељ,односно законски старатељ ученика, подноси секретару испитног одбора молбу са доказом у року од 24 сата од дана у ком није приступио полагању испита.

III САДРЖАЈ ИСПИТА

Члан 15.

Матурски испит састоји се из:

- заједничког дела за све образовне профиле,
- посебног дела за сваки образовни профил.

За огледне профиле четвртог степена и профиле који су из огледних преведени у редован систем образовања, матурски испит је регулисан посебним Приручником за полагање матурског испита за одређени образовни профил којег доноси Завод за унапређивање образовања и васпитања. Приручником се уређује садржај и организација матурског испита за горе наведене образовне профиле. Тај Приручник је саставни део овог Правилника.

Заједнички део матурског испита

Члан 16.

Заједнички део матурског испита састоји се из писменог рада из српског језика и књижевности.

Овај део испита полаже се писмено.

Тема за писмени рад из српског језика формулише се тако да је ученику омогућено да покаже писменост, културу изражавања, општу културу и образовање.

Испит из заједничког предмета полажу сви ученици истог дана, у присуству најмање једног дежурног наставника и траје четири школска часа.

При оцењивању писменог задатка испитна комисија има у виду ширину обраде теме, избор грађе, композицију и језички стил.

Испитни одбор Школе утврђује 4 (четири) теме из оријентационог списка, који предлаже стручно веће, непосредно пред полагање испита.

Ученик бира једну тему за испит.

Директор чува затворене коверте са утврђеним темама до полагања испита.

Ученици добијају теме непосредно пред почетак испита.

Изабране теме представљају пословну тајну и не смеју се саопштавати ученицима пре почетка испита.

Писмени рад се пише на каро папиру који је оверен печатом школе.

Писменом испиту могу да присуствују: дежурни наставник (наставници), председник и секретар испитног одбора, чланови испитне комисије и овлашћени школски надзорник Министарства просвете.

Понашање председника или било којег члана испитног одбора, односно испитне комисије супротно ставу 6.овог члана повлачи покретање дисциплинског поступка, а испит се поништава.

- Ученик за време матурског испита не сме:

а) да напушта просторију у којој се обавља писмени испит без одобрења дежурног наставника,

б) користити се недозвољеним средствима и помагалима,

в) да преписује туђе задатке,

г) свој задатак да даје другом ученику.

Ученик који наруши утврђени ред на матурском испиту биће прво опоменут и опомена се уноси у записник, а у случају понављања, ученик ће бити удаљен са матурског испита и губи право да полаже испит у том испитном року.

Посебни део матурског испита

Члан 17.

Посебни део матурског испита прописан је према наставном плану и програму за сваки образовни профил и обухвата:

- усмени испит из изборног предмета који не може бити исти као предмет из којег је ученик узео матурски рад и
- матурски рад са усменом одбраном рада

- **Листе предмета за матурски практични рад и изборни предмет**

Члан 18.

Листе предмета за матурски практични рад и изборни предмет за образовне профиле за које је школа верификована, утврђени сунаставним плановима за подручје рада електротехника⁴.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЕНЕРГЕТИКЕ

Матурски практични рад састоји се из израде пројекта, израде дела машине, уређаја, инсталације и сл., утврђивања квара или неисправности уређаја, машине, инсталације и сл., сервисирање уређаја, машине инсталације и сл.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области карактеристичних за образовни профил електротехничар енергетике:

Предмети матурског практичног рада:	Изборни предмети:
1. електричне инсталације и осветљење, 2. пројектовање електричних инсталација и осветљења, 3. обновљиви извори енергије, 4. електричне мреже, 5. електрична постројења, 6. електричне машине, 7. основе аутоматског управљања.	1. математика, 2. електрична мерења и мерења у електроенергетици, 3. електроника у енергетици, 4. електричне инсталације и осветљење, 5. електричне мреже, 6. електрична постројења, 7. електричне машине, 8. основе аутоматског управљања.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЗА ТЕРМИЧКЕ И РАСХЛАДНЕ УРЕЂАЈЕ

Матурски практични рад састоји се из израде пројекта, израде дела машине, уређаја, инсталације и сл., утврђивања квара или неисправности уређаја, машине, инсталације и сл., сервисирање

⁴Правилник о изменама правилника о плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама (Просветни гласник број: 11/13 од 28/06/2013. године), Правилник о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада електротехника („Просветни гласник“, бр. 3/13 од 17.04.2013.године)

уређаја, машине инсталације и сл.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области карактеристичних за образовни профил електротехничар за термичке и расхладне уређаје:

Предмети матурског практичног рада:	Изборни предмети:
<ol style="list-style-type: none"> 1. електротермички уређаји, 2. расхладни уређаји, и 3. основе аутоматског управљања.	<ol style="list-style-type: none"> 1. математика, 2. електрична мерења и мерења у електроенергетици, 3. електроника и енергетска електроника, 4. електричне машине са испитивањем, 5. електромоторни погон, 6. електротермички уређаји, 7. расхладни уређаји, и 8. основе аутоматског управљања.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЕЛЕКТРОНИКЕ

Матурски практични рад састоји се из израде пројекта, израде дела машине, уређаја, инсталације и сл., утврђивања квара или неисправности уређаја, машине, инсталације и сл., сервисирање уређаја, машине инсталације и сл.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области карактеристичних за образовни профил електротехничар електронике:

Предмети матурског практичног рада:	Изборни предмети:
<ol style="list-style-type: none"> 1. електронски појачавачи, 2. електронски медицински уређаји, 3. рачунари и програмирање, и 4. високофреквенцијска електроника.	<ol style="list-style-type: none"> 1. математика, 2. електрична мерења и мерења у електроници, 3. електроника I и II, 4. електронски појачавачи, 5. електронски медицински уређаји, 6. рачунари и програмирање, и 7. високофреквенцијска електроника.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ПРОЦЕСНОГ УПРАВЉАЊА

Матурски практични рад састоји се из израде пројекта, израде дела машине, уређаја, инсталације и сл., утврђивања квара или неисправности уређаја, машине, инсталације и сл., сервисирање

уређаја, машине инсталације и сл.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области карактеристичних за образовни профил електротехничар процесног управљања:

Предмети матурског практичног рада:	Изборни предмети:
<ol style="list-style-type: none"> 1. електричне машине са испитивањем, 2. електричне инсталације и осветљење, 3. управљање електромоторним погоном, 4. електрично покретање, 5. микроконтролери, 6. програмабилни логички контролери.	<ol style="list-style-type: none"> 1. математика, 2. електрична мерења и мерења у електроенергетици, 3. електроника и енергетска електроника, 4. електричне машине са испитивањем, 5. управљање електромоторним погоном, 6. електрично покретање, 7. микроконтролери и програмабилни логички контролери

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР РАЧУНАРА

Матурски практични рад састоји се из израде пројекта, израде дела машине, уређаја, инсталације и сл., утврђивања квара или неисправности уређаја, машине, инсталације и сл., сервисирање уређаја, машине инсталације и сл.

Садржаји практичног рада, односно његови задаци дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из следећих области карактеристичних за образовни профил електротехничар рачунара:

Предмети матурског практичног рада:	Изборни предмети:
<ol style="list-style-type: none"> 1. програмирање, 2. рачунари, 3. основе аутоматског управљања, и 4. рачунарске мреже и комуникације	<ol style="list-style-type: none"> 1. математика, 2. електрична мерења и мерења у електроници, 3. електроника i и ii, 4. програмирање, 5. рачунари, 6. основе аутоматског управљања, и 7. рачунарске мреже и комуникације.

Матурски рад у писаној форми за образовни профил електротехничар рачунара ученици могу да се раде у електронској форми и приликом пријављивања ученик предаје ЦД са нарезаним садржајем матурског практичног рада.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР МУЛТИМЕДИЈА – ОГЛЕД

Посебни део матурског испита за образовни профил Електротехничар мултимедија – оглед обухвата:

1. Израду практичног матурског рада – израда пројекта, израда дела машине, уређаја, инсталације и сл., утврђивање квара или неисправности, сервисирање уређаја, машине, инсталације и сл.
- Практичан задатак се везује за област рада и може да буде израда уређаја, видеа, филма, рекламе, музичког спота, документарца, сајта, 2Д и 3Д анимације, истраживачки пројекат, мултимедијални пројекат....
- Садржај практичног рада, и његови задаци, дефинишу се из садржаја, програма предмета из следећих области карактеристичних за овај образовни профил:
  - Основе аудиотехнике
  - Основе видеотехнике
  - Производња мултимедијалног садржаја
  - Примењена аудио и видеотехника
  - Софтверски мултимедијални алати

Садржај усмене провере знања проистичу из садржаја програма практичног матурског рада и односе се на знања из предмета (области) из којих је рађен практични матурски рад.

2. Испит из изборног предмета – полаже се усмено из једног од следећих предмета које ученик слободно бира:

- Математика
- Основе аудиотехнике
- Основе видеотехнике
- Производња мултимедијалног садржаја
- Примењена аудио и видеотехника
- Софтверски мултимедијални алати.

и као практичан рад на рачунару из предмета

- Производња мултимедијалног садржаја
  - Софтверски мултимедијални алати
-

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ НА ВОЗИЛА - оглед⁵

ЦИЉ МАТУРСКОГ ИСПИТА

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању по програму огледа за образовни профил електротехничар за електронику на возилима, стекао програмом прописана знања, вештине и главне стручне компетенције за занимање(а) за које се школовао у оквиру образовног профила.

СТРУКТУРА МАТУРСКОГ ИСПИТА

Делови матурског испита су:

1. Испит из језика и књижевности на којем се ученик школовао;
2. Испит за проверу стручно–теоријских знања;
3. Матурски практични рад.

УСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ МАТУРСКОГ ИСПИТА

Матурски испит може да полаже ученик који је успешно завршио четири разреда средње школе по програму огледа за овај образовни профил.

Посебни услови за полагање матурског испита за овај образовни профил прописују се *Приручником о полагању матурског испита у образовном профилу Електротехничар за електронику на возилима – оглед*, који се налази на сајту Завода за унапређивање образовања и васпитања - Центра за стручно образовање и образовање одраслих.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ЗА ЕЛЕКТРОНИКУ НА ВОЗИЛА

Правилник о полагању матурског испита за образовни профил Електротехничар за електронику на возилима (за генерацију ученика уписаних у први разред школске 2014/2015. године) није донет а по његовом доношењу биће преузет као анекс овог Правилника.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА - ОГЛЕД

Циљ матурског испита

---

⁵Матурски испит, по овом Приручнику, полажу и ученици који су уписани у први разред школске 2013/2014. године на образовни профил електротехничар за електронику на возилима.

Матурским испитом проверава се да ли је ученик, по успешно завршеном образовању за образовни профил електротехничар информационих технологија - оглед, стекао програмом прописана знања, вештине и главне радне (стручне) компетенције за занимања за која се школовао у оквиру образовног профила по програму огледа.

Структура матурског испита

Матурски испит за ученике који су се школовали по Наставном плану и програму за образовни профил електротехничар информационих технологија - оглед, састоји се из три дела:

- испит из српског, односно матерњег језика и књижевности;
- испит за проверу стручно–теоријских знања;
- матурски практични рад.

Предуслови за полагање матурског испита

Ученик полаже матурски испит у складу са законом. Матурски испит може да полаже ученик који је успешно завршио четири разреда средње школе по наставном плану и програму за образовни профил електротехничар информационих технологија - оглед.

Завод за унапређивање образовања и васпитања – Центар за стручно образовање и образовање одраслих (у даљем тексту: Центар) припрема Приручник о полагању матурског испита за образовни профил електротехничар информационих технологија - оглед (у даљем тексту: Приручник) којим се утврђују:

- посебни предуслови за полагање и спровођење матурског испита;
- збирка теоријских задатака за матурски испит;
- листа радних задатака и комбинација, стандардизовани радни задаци и обрасци за оцењивање;
- начини организације и реализације свих делова у оквиру матурског испита.

Збирку теоријских задатака за матурски испит и практичне радне задатке припремају наставници стручних предмета из школа у којима се остварује образовање за образовни профил Електротехничар информационих технологија - оглед, у сарадњи са Центром.

Центар, за сваку школску годину, припрема Приручник и објављује га на званичној интернет страници Завода за унапређивање образовања и васпитања.

Члан 19.

До краја првог полугодишта, на предлог предметног наставника, стручна већа школе утврђују:

- оријентациони списак слободних тема и тема из делова градива за писмени испит из Српског језика и књижевности ;
- списак питања за усмени испит из изборних предмета;

- списак тема за матурски практични рад .

Спискови из претходног става објављују се на сајту школе најкасније до краја децембра за текућу школску годину.

Ученик у једном дану може да полаже само један писмени или усмени део матурског испита, осим ако ученик односно родитељ или старатељ писмено не затраже исто, на сопствену одговорност.

Испитни одбор је дужан да објави време предаје матурског рада најкасније до 20. Маја текуће школске године.

Уколико ученик не преда матурски практични рад у предвиђеном року, сматра се да је одустао од полагања матурског испита у јунском испитном року, без права на молбу.

Исти задатак за матурски рад може да ради само један ученик у истом испитном року.

Усмени испит из изборног предмета

Члан 20.

За сваки образовни профил наставним планом и програмом утврђује се списак изборних предмета чији су садржаји од посебног значаја за даље образовање или професионални рад.

Ученик се опредељује за један, са листе изборних предмета, при чему стручно веће води рачуна да изборни предмети са листе буду равномерно заступљени на матурском испиту.

Усмени испит из изборног предмета ученик полаже само усмено.

Списак питања за усмени испит из изборног предмета саставља предметни наставник тако да обухвата све теме/модуле наставног предмета одговарајућег образовног профила.

Ако у школи има више одељења трећег и четвртог разреда у којима исти изборни предмет предаје више наставника, они заједнички састављају списак питања која ће распоредити на цедуље.

Усмени испит из изборног предмета обавља се извлачењем цедуља на којима су исписана по три питања, односно задатка.

После извлачења испитне цедуље, уколико ученик процени да не може успешно да одговори на постављена питања или задатке има право једном да замени испитну цедуљу, што утиче на коначну оцену. Враћена цедуља ставља се међу преостале цедуље.

У записнику се констатује да је ученик мењао испитну цедуљу.

Испитна цедуља се може мењати само једном.

Усмени испит за једног ученика може да траје највише до 30 минута, укључујући и време за припрему ученика за давање одговора.

Члан 21.

Број испитних цедуља за сваку испитну комисију већи је за 10 % одброја пријављених кандидата а најмањи је 10(десет).

Све испитне цедуље су означене редним бројем и оверене печатом школе.

Испитне цедуље су од исте хартије и једнаке величине, одштампане читко без икакве мрље или знака на написаној страни.

Усменом испиту могу да присуствују, осим кандидата, и чланова испитне комисије, председник испитног одбора, овлашћени школски надзорник Министарства просвете и највише два ученика који се припремају за давање одговора на испиту.

Матурски практичан рад са усменом одбраном рада

Члан 22.

Матурски рад састоји се из израде пројекта, израде дела машине, уређаја, инсталације видеа, филма, рекламе, музичког спота, сајта, 2Д и 3Д анимације, утврђивања квара или неисправности уређаја, машине, инсталације и сл., сервисирање уређаја, машине, инсталације, истраживачког пројекта, мултимедијалног пројекта....

Садржаји матурског рада односно његови задаци, дефинишу се из садржаја програма стручних предмета из области карактеристичних за образовни профил (области по образовним профилима приказане у чл.18. овог Правилника).

Садржаји усмене провере знања проистичу из садржаја програма матурског практичног рада и односе се на знања из предмета (области) из којих је рађен матурски практичан рад.

Матурски рад ученик може ради у Школи, установи или предузећу где је обављао блок или практичну наставу, а део рада може да обави и код куће.

Матурски рад у писаној форми, треба да буде написан ћиричним писмом, док стручни називи, термини на страним језицима⁶ и скраћенице, латиничним писмом.

Поред писане форме, матурски рад може бити реализован и увиду софтвера, хардвера или показне вежбе. У том случају сваки део практичног рада остаје у власништву школе.

Секретар испитног одбора дужан је да ушколску базу података евидентира наслове свих матурских радова и ажурира исте како не би дошло до понављања тема за матурски рад. Наслов матурског рада мора бити у складу са садржајем исог и са образовним профилем на који се односи.

Члан 23.

Наставничко веће може на предлог наставника практичне наставе или наставника који предаје стручне предмете, практичан рад остварен у току редовног школовања признати као рад за матурски испит, уколико такав рад представља изум, техничко унапређење, увођење нових производа и производних процеса или креативно техничко - технолошко решење, чиме је ученик доказао да располаже знањима и вештинама неопходним за образовни профил.

Члан 24.

Теме за матурски писани рад дефинишу предметни наставници за сваки предмет који је предвиђен наставним планом и програмом образовног профила. Оне треба да буду јасно формулисане и да обухватају кључне садржаје и захтеве, чија је реализација од посебног значаја за стручну оспособљеност ученика.

Списак тема за сваки предмет предлаже одговарајуће стручно веће, до 1. децембра, за сваку школску годину. Број тема се равномерно распоређује по предметима, у односу на број ученика, који у текућој школској години стичу право на полагање матурског испита. За сваки образовни профил број тема треба да буде већи за 10% од броја потенцијалних кандидата.

Члан 25.

---

⁶Упутство за писање матурског рада налази се у прилогу овог Правилника

Ученик бира тему, односно радни задатак из ког ради матурски рад, од понуђених тема конципираних из стручно-теоријских предмета (са листе предмета дате у члану 18. овог Правилника).

Ученик који не одабере тему матурског практичног рада из одабраног предмета у за то предвиђеном року а теме за матурски рад из тог предмета су исцрпљене, опредељује се за тему матурског рада из предмета, из кога су преостале слободне теме, а налази се на листи предмета за матурски рад.

По одабраној теми ученик нема могућност да мења пријављену тему матурског рада.

Рокови за израду матурског рада и надзор

Члан 26.

Предметни наставник, најкасније до 15.децембра текуће школске године, даје ученицима на увид списак тема за израду матурских радова које ученик, уз консултације са наставником, бира и најкасније до краја фебруара пријављује као своју тему за израду матурског рада.

Предметни наставници, сваки за свој предмет, достављају спискове са именима ученика, називом предмета и тачно уписаном темом из тог предмета и називом изборног предмета, секретару испитног одбора најкасније до краја јануара, за текућу школску годину.

Члан 27.

Матурски рад ученик ради под стручним надзором и уз подршку предметног наставника -ментора.

Ментор је дужан да организује и прати рад ученика и пружи одговарајућу помоћ консултацијама, коректурама, саветима и упућивањем на одговарајућу литературу.

Један примерак ученик предаје ментору на преглед најкасније до 20. маја текуће школске године.

Један примерак, потписан и одобрен од стране ментора, ученик предаје секретару испитног одбора, а три примерка ученик предаје председнику испитне комисије за усмену одбрану рада у роковима које одреди испитни одбор а најкасније десет дана пре испита. Један примерак остаје ученику.

Ако ученик не преда матурски рад у одређеним терминима, сматра се да је одустао од полагања испита у текућем испитном року.

Члан 28.

Током усмене одбране рада, ученик брани матурски рад, даје потребна објашњења о концепцији и начину израде, методама, поступцима и фазама реализације, графичким и конструкционим решењима, као и одговоре на друга питања чланова комисије која су од посебног значаја за успешан професионални рад, а одређена су садржајем матурског испита.

Усмена одбрана рада може да траје до 30 минута за једног ученика.

Оцењивање на матурском испиту

Члан 29.

- Писмени задатак из српског језика оцењује се бројчаном оценом.
- Оцена матурског рада изводи се као аритметичка средина бројчаних оцена рада и усмене одбране рада.
- Провера знања из изборног предмета оцењује се бројчаном оценом.

При утврђивању јединствене оцене за матурски практичан рад са усменом одбраном рада треба имати у виду :

- општу припремљеност ученика да повезује теорију са праксом и самостално примењује стечена знања, умења и вештине;
- какву је способност, спретност, уредност и радну дисциплину показао;
- које је методе и поступке примењивао, да ли је и колико користио одговарајућу литературу;
- какве је резултате остварио.

Члан 30.

Ученик је положио матурски испит ако је добио позитивне оцене из свих делова испита.

Ученик који је добио једну или две недовољне оцене на матурском испиту полаже поправни испит из оног дела матурског испита који није положио, у наредном испитном року, а уколико добије три недовољне оцене поново полаже цео матурски испит.

Уколико ученик не положи поправни исит из дела матурског испита, поново полаже цео матурски испит.

Ако је ученик добио негативну оцену на одбрани матурског рада, у наредном року бира нови задатак, од понуђених и понавља поступак израде и одбране рада.

Члан 31.

Општи успех ученика на матурском испиту исказује се јединственом оценом која је аритметичка средња вредност оцена добијених на испитима из српског језика и књижевности, матурског практичног рада са усменом одбраном рада и из изборног предмета.

Члан 32.

Негативном оценом биће оцењен ученик који из неоправданих разлога прекине одбрану матурског рада, напусти или буде одстрањен са полагања дела матурског испита, одустане од полагања или не приступи полагању испита као и ако се докаже да је користио недозвољена средства.

IV. ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 33.

Ученик, његов родитељ или старатељ има право да поднесе жалбу на испит у року од 24 сата од момента саопштавања оцене од стране испитне комисије, усмено после испита или писмено на огласној табли (за део испита из Српског језика и књижевности).

Директор школе је дужан да о жалби одлучи у року од 24 сата од њеног пријема.

Ако утврди да је испит обављен противно Закону или посебном закону и прописима донетим на основу њих, поништиће испит и упутиће ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења жалбе.

Када је поништен испит директор образује нову комисију у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен. Оцена комисије је коначна. Уколико директор не донесе одлуку по жалби на испит, односно уколико ученик није задовољан одлуком директора по жалби на испит, ученик, његов родитељ или старатељ може поднети захтев за заштиту права ученика Министарству просвете.

V. ЕВИДЕНЦИЈА О ИСПИТИМА

Члан 34.

Школа води евиденцију о полагању испита у складу са Правилником о евиденцији у средњој школи („ Сл. гласник РС " бр. 31/2006 и 51/2006).

Записник о полагању завршног испита води се на прописаном обрасцу бр.6, а записник о полагању матурског испита на обрасцу бр. 7.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе. Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о полагању матурског испита од 21.01.2016.године.